

Fra: Ivar Jostedt [mailto:Ivar.Jostedt@Re.kommune.no]

Sendt: 30. januar 2008 09:44

Til: Edvardsen Melissa

Emne: Høringssvar Sørheimsutvalget

Saken sendes kun på epost etter avtale.

Re kommune

Saksbehandler:

Ivar Jostedt, telefon: 33 06 15 19

Rådmannen

Til

Kommunal og regionaldepartementet.

HØRINGSSVAR- SØRHEIMSUTVALGET

Re formannskap fattet 29.1.08 følgende vedtak enstemmig:

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Formannskapet	29.01.2008	003/08
Kommunestyret	05.02.2008	011/08

Formannskapet innbyr kommunestyret å fatte slikt

VEDTAK:

Overordnet ansvar

1. Regjeringen og Stortinget har det nasjonale ansvaret for innbyggernes velferd. Regjeringen og Stortinget har derfor ansvaret for at inntektssystemet legger til rette for at alle innbyggere i landet skal oppleve å få et likeverdig nasjonalt velferdstilbud.

04.02.2008

Skatteandel

2. Rammetilskuddet økes på bekostning av skatteinntektene slik at innbyggertilskuddet økes fra å utgjøre ¼ av utgiftsbehovet til å utgjøre minst ½ av utgiftsbehovet.

Selskapsskatt

3. Vi støtter anbefaling om at selskapsskatten fjernes som kommunal inntekt. Kommunene kompenseres for bortfall av selskapsskatten ved at kommunenes andel av skatt fra personlige skattytere økes.

Inntektsutjevning

4. Utjevningen av skatteinntektene slik Sørheim-utvalget har foreslått er ikke tilstrekkelig til å sette kommunene i stand til å gi alle innbyggere i landet et likeverdig tjenestetilbud.

Vi anbefaler at den symmetriske delen av inntektsutjevningen økes slik at kompensasjonsgrad og trekkprosent blir 75 %.

Kommuner med skatteinntekt under 90 % av landsgjennomsnittet skal som Sørheim-utvalget foreslår, samlet kompenseres med 95 % av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 % av landsgjennomsnittet. Disse kommunene blir derfor i tillegg til kompensasjonen i den symmetriske delen kompensert for 20 % av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 % av landsgjennomsnittet i en tilleggskompensasjon. Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at alle kommuner trekkes et likt beløp pr. innbygger.

Distriktpolitisk tilskudd

5. Vi støtter utvalgets anbefaling om å samle regionalpolitiske tiltak i ett distriktpolitisk tilskudd og at det distriktpolitiske tilskuddet kobles til det distriktpolitiske virkemiddelområdet.
6. Kompensasjon for forhøyet sats for arbeidsgiveravgift etter tilbakeføringen av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift overføres fra skjønnsmidlene og legges inn som egen kolonne i det distriktpolitiske tilskuddet.

Befolkningsoppdatering og vekst

7. Vi anbefaler at Regjeringen opprettholder oppdateringen av innbyggertallet ved at både fordeling av innbyggertilskudd og utgifts- og inntektsutjevningen baseres på innbyggertall pr. 1. januar i budsjettåret.
8. Kommuner som taper på oppdaterte befolkningstall skal få kompensert dette gjennom en sentral avsetning og fordeling i skjønnsmiddelrammen. Dette fordeles samtidig med omfordelingen av rammetilskuddet.
9. Vi støtter utvalgets anbefaling om et eget veksttilskudd.

Skjønnsmidler

10. Vi støtter utvalgets anbefaling om en opprydding i skjønnsmiddelrammen.
11. Det vises til punkt 6 ovenfor. Kompensasjon for forhøyet sats for arbeidsgiveravgift etter tilbakeføringen av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift overføres fra skjønnsmidlene og legges inn som egen kolonne i det distriktpolitiske tilskuddet.

Overgangsordningen

12. Vi anbefaler at dagens overgangsordning fortsetter.

Andre forhold

13. Vi anbefaler at det gjennomføres en særskilt vurdering av spesielle utfordringer for de største kommunene. Inntil man har bedre kunnskap om dette, kan det innføres et eget storkommunetilskudd. Framtidige gjennomganger og analyser av inntektssystemet fører til at kostnadsnøklerne stadig gir bedre uttrykk for utgiftsbehovet. Dette må hensyntas ved senere vurderinger av storkommunetilskuddet.

Sammenblanding av utgiftsutjevning og inntektsutjevning må avvises, slik at udokumenterte oppfatninger om utgiftsbehov ikke tillegges vekt ved fastsettingen av nivået på inntektsutjevningen.

14. Den økonomiske rammen for 2009 økes reelt så mye at det kan innføres kompensasjonsordninger til kommuner som får inntektsrammen redusert i vesentlig omfang som følge av endringene i inntektssystemet.

Vedlegg:

Dok.dato	Dok.ID	Tittel
04.01.2008	31270	Sørheimutvalget-horingsuttalelse.doc

Saksdokumenter i arkivsaken:

Nr	T	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I	26.10.2007	Det kgl. Kommunal- og regionaldepartement	Høring - Sørheimutvalget - Forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene
2	I	15.11.2007	KS	KS ber om høringssvar fra kommunene på rapporten fra Sørheimutvalget
3	U	04.01.2008	KS	Re kommune- høringssvar fra kommunen på rapporten fra Sørheimutvalget
4	U	04.01.2008		KS ber om høringssvar fra kommunene på rapporten fra Sørheimutvalget

Utredning

Fylkesstyrene i Buskerud, Telemark og Vestfold har anmodet det regionale økonomiforumet i KS-BTV å lage et utkast til høring av Sørheim-utvalgets anbefalinger til endringer i inntektssystemet.

Utredningen fra regionalt økonomiforum er vedlagt.

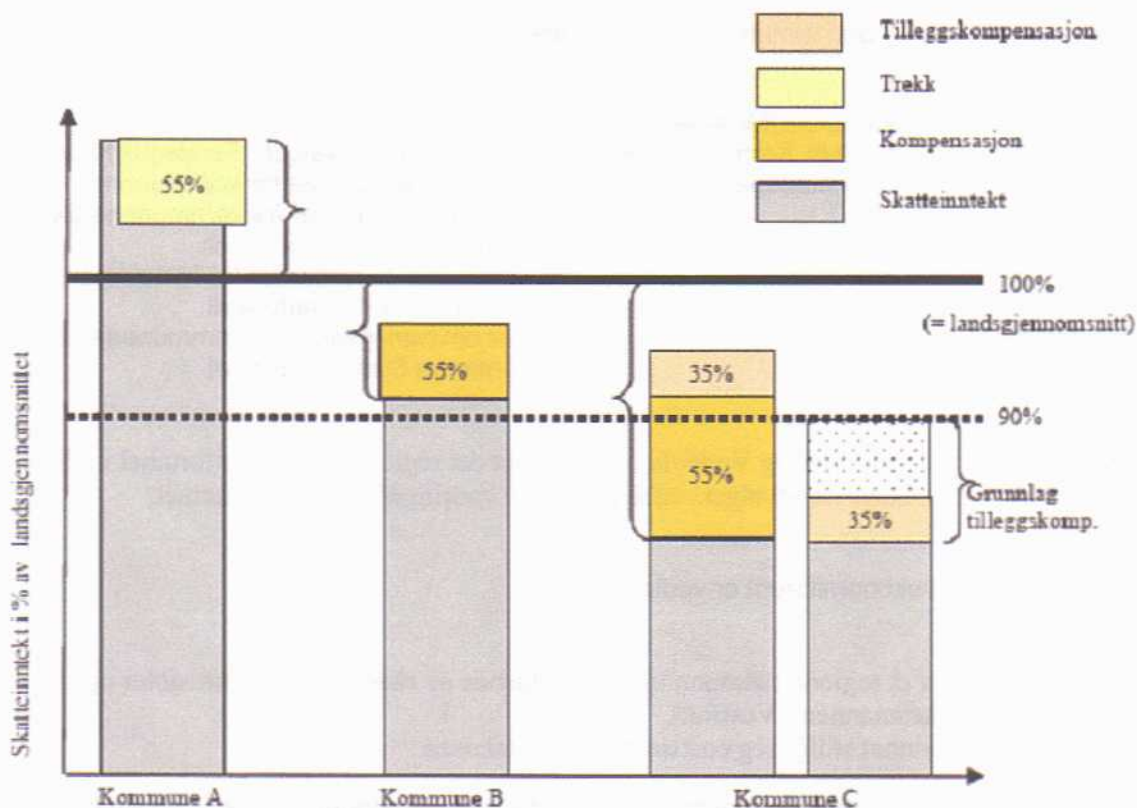
Faktaopplysninger

Uttalelsen er utarbeidet av et regionalt økonomiforum bestående av rådmenn, økonomisjefer og økonomirådgiver hos fylkesmannen i Vestfold.

Det regionale økonomiforumet stiller seg enstemmig bak uttalelsen.

Hovedelementet for Re kommune er inntektsutjevningen for skatt der dagens modell kan beskrives slik: (se også figur under for eksempel for kommune A,B,C.)

1. Kommuner med skatteinntekt pr innbygger over eller under landsgjennomsnitt samme år henholdsvis trekkes 55% av overskytende (kommune A) eller kompenseres med 55% av differansen (kommune B). Kalles den symmetriske inntektsutjevning.
2. Kommuner som ligger under 90% av landsgjennomsnittet (Kommune C er lik Re kommune som har 82,7% av snittet) får i tillegg kompensert 35% av avviket fra 82,7% og opp til 90%. Dvs Re har samlet kompensasjon på 90% av avviket opp til 90% av gjennomsnittet og 55% kompensasjon av avviket mellom 90-100% av snittet.
3. De 35% i tilleggskompensasjon betales igjen fullt ut av alle kommuner med likt trekk pr innbygger. Det er dermed ingen statlige bidrag i utjevningen.

Figur 4.1. Illustrasjon av inntektsutjevningen for kommunene.

Samlet effekt av Sørheimutvalgets forslag bringer Re kommune opp til ca 95% av landsgjennomsnittet, en forbedring på ca 1,2% fra dagens ordning.

Sørheimutvalget foreslår at pkt 1 over økes til 60% samtidig som selskapsskatten utgår og erstattes med like mye i rammetilskudd. Dette gir Re kommune en kompensasjon på ca 95% av avviket opp til 90% av landsgjennomsnittet og 60% av differansen mellom 90 og 100% av landsgjennomsnittet.

I forslaget fra Sørheimutvalget ligger en inntektsgaranti for kommuner som taper på omleggingen. Ingen skal tape mer enn kr 300,- pr innbygger i forhold landets gjennomsnittlige vekst i inntektene pr innbygger fra et år til et annet. Denne kompensasjonen skal igjen betales av alle kommuner ved et likt trekk pr innbygger.

Sørheimutvalgets forslag er lagt til grunn for Re kommunes vedtatte økonomiplan for 2008-11. For 2009 det lagt inn en netto inntektsøkning på 1,66 mill. kr og for 2010 på 2,5 mill. kr. Det er inntektsgarantien som gir lavere inntekt første år med systemet. Effekten er beregnet ut fra skattetall for 2006.

Vurdering og analyse

De økonomiske konsekvensene av høringsuttalelsen kommer i hovedsak av :

1. Kommuner med skatteinntekt pr innbygger over eller under landsgjennomsnitt samme år henholdsvis trekkes eller kompenseres med 75% av differansen.
2. Kommuner som ligger under 90% av landsgjennomsnittet (Re har 82,7% av snittet) får i tillegg kompensert 20% av avviket opp til 90%. Dvs samlet kompensasjon 95% under 90% av snittet og 75% mellom 90-100% av snittet.

De 20 % i tilleggskompensasjon skal igjen betales av alle kommuner med lik sum pr innbygger. 20% her gir langt mindre trekk enn 35% som Sørheimsutvalget foreslår. Igjen omfordeles mer fordi kommuner med over 100 % må tilbakebetale 75% av merinntekten mot 60% iflg. Sørheimutvalget.

Dette vil bringe skatt og kompensasjon i Re opp til 97,14%, dvs 2,3% høyere enn med Sørheimutvalgets forslag. I 2007 har Re med dagens modell for skatteutjevning 93,4% av landsgjennomsnittet. Forslaget

fra økonomiforum innebærer økte inntekter på ca 7,5 mill. kr pr år når inntektsgarantien ikke hensyntas, dvs på noe sikt.

I tillegg foreslår høringsuttalelsen en omlegging av fordelingen mellom skatt og rammetilskudd slik at rammetilskudd basert på utgiftsbehov økes og skatteinntekter reduseres innen en lik totalinntekt. Effekten vil være økte inntekter for kommuner med dokumenterte behov etter kriteriene i utgiftsdelen i rammetilskuddet på bekostning av de som har skattesterke innbyggere men lavere utgiftsbehov. I dagens modell er det et mål at skatt skal utgjøre 50% av de frie inntektene (skatt og ramme) i snitt for sektoren. I Re i 2007 budsjett utgjør skatt nær 60% av summen av skatt og ordinære rammetilskudd. Uttalelsen tallfester at utgiftstilskuddet i rammetilskuddet skal økes fra å utgjøre ca 25 % av skatt og rammetilskudd til å utgjøre ca 50%.

I Re utgjør denne delen i dag ca 29%. Kriteriene for utgiftstilskudd her gir Re et tilskudd som ligger ca 5% over landsgjennomsnittet. Dette er et uttrykk for at kommunen har en utgiftskrevende befolkning. Effekten av endringen er vanskeligere å beregne, men dersom Re skulle få 50% av sine frie inntekter fra dette tilskuddet, ville det i grove trekk innebære å flytte ca 50 mill. kr fra en ordning hvor kommunen får ca 97% av snittet til en ordning hvor Re mottar ca 105% av snittet. En slik endring vil gi ytterligere merinntekter til kommunen på ca 3-4 mill. kr. Igjen på noe sikt grunnet inntektsgarantien.

Rådmannen vurderer det som viktig at flest mulig kommuner slutter seg til en identisk uttalelse for å få tyngde bak denne. Rådmannen fremmer dermed en identisk innstilling som utvalget foreslår. Rådmannen deler fullt ut intensjonen bak uttalelsen som innebærer en langt sterkere utjevning mellom kommuner enn det Sørheimutvalget foreslår når det gjelder de frie inntektene. Hovedpoenget må være en reduksjon av skattedelen og en økning rammetilskuddsdelen som igjen fører til likere frie inntekter pr innbygger mellom kommuner. Det bør være innbyggernes behov og ikke deres skatteevne som er grunnlaget for de velferdstjenester som tilbys innbyggerne i en kommune. Dette vektlegges i innstillingens punkter 1-4. Det alltid kan diskuteres nøyaktig hvilke satser og prosenter som skal benyttes, men det viktige nå er å stå samlet for en større utjevning.

Re, 04.01.08

Trond Wifstad
rådmann

Ivar Jostedt
Økonomisjef

Rett utskrift bevitnes.

Formannskapet innstilling tiltrådt enstemmig. (7 mot 0 stemmer)

Mvh

Ivar Jostedt
Økonomisjef
Re kommune
Tlf 33061519/ 91178466
<http://www.re.kommune.no>